



ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ (ΦΙΤ)

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

“Poor Things”: Οπτικό ταξίδι αυτογνωσίας και ελευθερίας

Ελπινίκη Λιβιεράτου

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Μαρία Κατσαρίδου

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2026

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ταινία *Room Things* (2023), του Γιώργου Λάνθιμου, είναι παράξενη, προκλητική, με έντονη καλλιτεχνική προσέγγιση και με πολλά φιλοσοφικά ερεθίσματα.

Η ανάλυση της ταινίας είναι διττή, καθώς η σύνθεση του σουρεαλιστικού κόσμου της ταινίας εξετάζεται ώστε να κατανοηθεί η τεχνική που σε συνδυασμό με την τεχνολογία, έδωσαν το αισθητικό αποτέλεσμα ενώ παράλληλα με την ανάλυση της πλοκής, φωτίζονται κοινωνικά και ψυχολογικά ζητήματα που διατρέχουν όλο το έργο.

Κεντρικό πρόσωπο του έργου, η Μπέλλα Μπάξτερ, πειραματικό δημιούργημα του εκκεντρικού επιστήμονα Γκοντγουίν Μπάξτερ, ο οποίος εμφύτευσε τον εγκέφαλο του εμβρύου, στον εγκέφαλο της αυτόχειρας μητέρας του. Η νέα οντότητα αναπτύσσεται σε σώμα ενήλικα, ενώ το νοητικό της επίπεδο βρίσκεται σε νηπιακό στάδιο. Η Μπέλλα εξελίσσεται διανοητικά και συναισθηματικά και αποφασίζει να γνωρίσει τον κόσμο και να συγκροτήσει τον εαυτό της. Στο ταξίδι της συνοδεύεται από τον συμβολαιογράφο Ντάνκαν Γουέντερμπερν, με τον οποίο περιπλανιέται σε διάφορες πόλεις, αποκτώντας εμπειρίες που αφορούν τους κοινωνικούς κανόνες συμπεριφοράς, την σεξουαλικότητα, το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης, και προβλήματα του συνόλου, όπως οι ανισότητες.

Μέσα από αυτή τη διαδρομή, η Μπέλλα έρχεται αντιμέτωπη με τις αντιφάσεις και τους περιορισμούς της πατριαρχικής κοινωνίας του 19^{ου} αιώνα. Η σταδιακή ανάπτυξη της αυτογνωσίας και της κριτικής της σκέψης οδηγούν στην χειραφέτησή της κατά την οποία αμφισβητεί τους θεσμούς, τις ηθικές νόρμες και τις εξουσιαστικές σχέσεις που επιχειρούν να καθορίσουν τη ζωή της.

Η αφήγηση κορυφώνεται καθώς η Μπέλλα καθορίζει την προσωπική της ταυτότητα και τον τρόπο ζωής της, βασισμένη στις επιλογές της.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ: Ταινία, ευρυγώνιος φακός, πλάνο, σκηνή, ταυτότητα, πατριαρχία, ζωή, πειραματισμός, ηθική, αυτοδιάθεση, χειραγώγηση, χειραφέτηση, πατριαρχία, ηθική, εξέλιξη, ελευθερία, σεξουαλικότητα, βαναυσότητα.

ABSTRACT

The film *Poor Things* (2023), by Yorgos Lanthimos, is strange, provocative, with a strong artistic approach and many philosophical stimuli.

The analysis of the film is twofold, as the composition of its surreal world is examined in order to understand the technique which, combined with technology, produced the aesthetic result, while at the same time, through the analysis of the plot, social and psychological issues running throughout the work are illuminated.

The central character of the plot is Bella Baxter, an experimental creation of the eccentric scientist Godwin Baxter, who implanted the brain of the fetus into the brain of its suicidal mother. The new entity develops in an adult body, while its mental level is at an infant stage. Bella evolves intellectually and emotionally and decides to explore the world and form her own self. On her journey, she is accompanied by the lawyer Duncan Wedderburn, with whom she wanders through various cities, acquiring experiences regarding social rules of behavior, sexuality, the right to self-determination, and societal problems, such as inequalities.

Through this path, Bella confronts the contradictions and limitations of 19th-century patriarchal society. The gradual development of self-awareness and critical thinking leads to her emancipation, during which she challenges institutions, moral norms, and power relationships that try to control her life.

The narrative reaches its climax as Bella defines her personal identity and way of life, based on her own choices.

KEYWORDS: Film, wide-angle lens, shot, scene, identity, patriarchy, life, experimentation, ethics, self-determination, manipulation, emancipation, patriarchy, morality, evolution, freedom, sexuality, brutality.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΠΗΓΕΣ

Ελληνόγλωσσες

Αριστοτέλης, ([401 π.Χ.] 1994), *Άπαντα 21 - Περί ζώων γενέσεως Α', Β'*. (Φιλολογική ομάδα Κάκτου, Μετ.). Κάκτος.

Αριστοτέλης, ([350 π.Χ.] 1994), *Άπαντα: Περί μνήμης και αναμνήσεως* (Η.Π.Νικολούδης, Μετ.). Κάκτος.

Αριστοτέλης, ([340 π.Χ.] 2022), *Ηθικά Νικομάχεια: Βιβλίο Β'* (Δ. Λυπουρλής, Μετ.). Ζήτρος.

Άρονσον, Ε & Τζ. ([1972] 2025), *Το κοινωνικό ζώο* (Α. Φωτοπούλου, Μετ.). Broken Hill Publishers LTD.

Βίννικοτ, Ντ. ([1971] 2000), *Το παιδί, το παιχνίδι και η πραγματικότητα* (Γ. Κωστόπουλος, Μετ.). Καστανιώτης.

Γιαννουλάκη, Χ. (2020), *Heinz Kohut – Ναρκισσισμός και ψυχανάλυση*. Ίνδικτος

Γιόνας, Χ. ([1979] 2018), *Η αρχή της ευθύνης: Αναζητώντας μια ηθική για τον τεχνολογικό πολιτισμό* (Ντ. Σαμοθράκη – Θ. Στούφης, Μετ.). Αρμός.

Γιούνκ, Κ. Γ. ([1933] 1974), *Άνθρωπος και ψυχή* (Γ. Βαμβαλής, Μετ.). Επίκουρος.

Γκάιτε, Γ.Β. ([1808-1832] 1924), *Φάουστ* (Α. Προβελέγγιος, Μετ.). Ι.Ν. Σιδέρης.

Γκρέι, Α. ([1992] 2024), *Poor Things – Χαμένα Κορμιά* (Δ.Βαρβουλάκης, Μετ.). Πεδίο.

Γουίνικοτ, Ντ. Γ. ([1965] 2023), *Η θεωρία της σχέσης γονέα-βρέφους. Διαδικασίες ωρίμανσης και διευκολυντικό περιβάλλον: Μελέτες για τη θεωρία της συναισθηματικής ανάπτυξης* (Θ. Χατζόπουλος, Μετ.). Εκδόσεις του εικοστού πρώτου.

Γουλφ, Β. ([1931] 1994), *Τα Κύματα* (Α. Μπερλής, Μετ.). Ύψιλον.

Έρικσον, Χ.Ε. ([1950] 1990), *Παιδική ηλικία και κοινωνία* (Μ. Κουτρομπάκη, Μετ.). Καστανιώτη.

Καντ, Ι. ([1785] 1984), *Θεμέλιο της μεταφυσικής των ηθών* (Ι. Τζαβάρας, Μετ.). Δωδώνη.

Καντ, Ι. ([1797] 2013), *Η μεταφυσική των ηθών* (Κ. Ανδρουλιδάκης, Μετ.). Σμίλη.

Καμύ, Α. ([1942] 2010), *Ο Μύθος του Σισύφου* (Ν. Καρακίτσου-Ντούζε (Douge), Μετ.). Καστανιώτης.

Κάφκα, Φ. (1952] 1987), *Γράμματα στη Μίλενα* (Τ. Ανεμογιάννη, Μετ.). Κέδρος.

Κέρνμπεργκ, Ο. Φ. ([1975] 2007), *Οριακές καταστάσεις και παθολογικός ναρκισσισμός* (Κ. Ζερβός – Δ. Τσαρμακλή, Μετ.). Καστανιώτη.

Λάνθιμος, Γ. (Σκηνοθέτης) & ΜακΝαμάρα, Τ. (Σεναριογράφος & Παραγωγός). (2023). *Poor Things* [Ταινία]. Searchlight Pictures. Μουσική από Jerskin Fendrix.

Λεβί-Στρως, Κ. ([1949] 1990), *Οι στοιχειώδεις δομές της συγγένειας* (Ε. Παπαδοπούλου, Μετ.). Καρδαμίτσα.

Λοκ, Τζ. ([1690] 2016), *Δοκίμιο για την ανθρώπινη νόηση* (Χρ. Ξανθόπουλος, Μετ.). Παπαζήση.

Μαρξ, Η.Κ. ([1932] 2012), *Οικονομικά και Φιλοσοφικά Χειρόγραφα 1844*. (Α. Λυκούργος, Μετ.). Μαρξιστικό βιβλιοπωλείο. (Δημοσιευμένο από τα χειρόγραφα)

Μπωβουάρ, Σ. Ντε. ([1949] 1979), *Το δεύτερο φύλο* (Κ. Σιμόπουλου, Μετ.). Γλάρος.

Μιλλ, Τζ.Σ. ([1859] 2020), *Περί Ελευθερίας* (Θ.Τάσης, Μετ.). Μίνωας.

Μονταίν, Μ.([1588] 2022), *Δοκίμια* (Τόμ. Β', Φ. Δρακονταειδής, Μετ.). Εστία.

Μπάτλερ, Τζ. (2009), *Αναταραχή φύλου: Ο φεμινισμός και η ανατροπή της ταυτότητας* (Γ. Καράμπελας, Μετ.). Αλεξάνδρεια.

Μπέιτσον, Γ. ([1972] 2018), *Βήματα προς μια οικολογία του νου* (Ε. Σαμαρά, Μετ.). University Studio Press.

Μπορντιέ, Π. ([1998] 2022), *Η ανδρική κυριαρχία* (Ε. Γιαννοπούλου, Μετ.). Πατάκης.

Μως, Μ. ([1925] 1999), *Το δώρο: Η μορφή και ο λόγος της ανταλλαγής στις αρχαϊκές κοινωνίες* (Α. Σταματοπούλου, Μετ.). Καστανιώτη.

Νίτσε, Φ. ([1887] 2012), *Η Γενεαλογία της Ηθικής* (Ζ. Σαρίκας, Μετ.). Πανοπτικών.

Νίτσε, Φ. ([1886] 2004), *Πέρα από το καλό και το κακό* (Ζ. Σαρίκας, Μετ.). Νησίδες.

Νούσμπαουμ, Μ. ([1999] 2005), *Φύλο και κοινωνική δικαιοσύνη* (Ν. Καλαιτζής, Μετ.). Scripta.

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. (World Health Organization, 2025), *Ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων – Βασικές πληροφορίες*. Ανάκτηση από <https://who.int>

Παζίνι, Β. ([2003] 2005), *Ζήλια: Η άλλη όψη του έρωτα*. (μτφρ. Μπ. Λυκούδης). Πατάκης.

Περιφερειακό Γραφείο του ΠΟΥ για την Ευρώπη & BZgA. (2010), *Κατευθυντήριες οδηγίες για τη Σεξουαλική Εκπαίδευση στην Ευρώπη: Ένα πλαίσιο για τους διαμορφωτές πολιτικής, τις εκπαιδευτικές αρχές και τις αρχές υγείας, καθώς και για τους ειδικούς*. Federal Centre for Health Education (BZgA). https://ich.gr/wp-content/uploads/2023/09/BZgA_Standards_Greek.pdf

Πλάτων, ([390 π.Χ. με 350 π.Χ. περίπου] 2001), *Αλκιβιάδης Α΄* (Ν.Μ. Σκουτερόπουλος, Μετ.). Κάκτος.

Πλάτων, ([360 π.Χ περίπου] 2002), *Φαίδων* (Ι.Ν. Θεοδωρακόπουλος, Μετ.). Ζήτρος.

Ρουσσώ, Ζ.-Ζ. ([1762] 2021), *Το Κοινωνικό Συμβόλαιο* (Δ.Π. Κωστελένος, Μετ.). Αγγελάκη.

Ρουσσώ, Ζ.-Ζ. ([1775] 2021), *Λόγος περί της καταγωγής και των θεμελίων της ανισότητας μεταξύ των ανθρώπων* (Χ.Χριστοδουλίδης, Μετ.). Αγγελάκη.

Ρουσσώ, Ζ.-Ζ. ([1762] 2002), *Αιμίλιος ή Περί αγωγής*, (Βιβλία IV-V, Π. Γκέκα, Μετ.). Πλέθρον.

Σάρτρ, Ζ.Π. ([1946] 2020), *Ο υπαρξισμός είναι ένας ανθρωπισμός* (Α. Χατζημωτυσής, Μετ.). Δώμα.

Σέλλευ, Μ. ([1818] 2023), *Φρανκεστάιν* (Ρ.Σώκου, Μετ.; 2^η έκδ.). Κάκτος.

Σπινόζα, Μπ. ([1677] 2009), *Ηθική* (Ε. Βανταράκης, Μετ.). Εκκρεμές.

Φουκώ, Μ. ([1976] 2011), *Η ιστορία της σεξουαλικότητας: Η βούληση για γνώση* (Τ. Μπετσέλος, Μετ.). Πλέθρον.

Φουκώ, Μ. ([1975] 2011). *Επιτήρηση και τιμωρία: Η γέννηση της φυλακής* (Τ. Μπέτζελος, Μετ.). Πλέθρον.

Φρόνιτ, Σ. ([1930] 2010), *Ο πολιτισμός πηγή δυστυχίας* (Α. Καραστάθη, Μετ.). Πλέθρον.

Φρόνιτ, Σ. ([1923] 2010), *Το Εγώ και το Αυτό* (Δ. Παναγιωτοπούλου, Μετ.). Πλέθρον.

Φρόνιτ, Σ. ([1905] 2008), *Τρεις πραγματείες για τη θεωρία της σεξουαλικότητας* (Β. Νικολούδη, Μετ.). Printa.

Φρομ, Ε. ([1973] 1977), *Η ανατομία της ανθρώπινης καταστροφικότητας* (Τόμ. 2, Τζ. Μαστοράκη, Μετ.). Μπουκουμάνης.

Φρομ, Ε. ([1956] 2024), *Η τέχνη της αγάπης* (Ο.Τουτζουτζί, Μετ.). Διόπτρα.

Χάιντεγκερ, Μ. ([1954] 2011), *Περί Πολιτικής-Περί Αλήθειας-Περί Τεχνικής* (Δ.Τζωρτζόπουλος, Μετ.). Ηριδανός.

Χιουμ, Δ. ([1748] 2016), *Έρευνα για την ανθρώπινη νόηση* (Χ. Ξανθόπουλος, Μετ.). Παπαζήση.

χουκς, μπ. ([2000] 2024), *Όλα για την αγάπη* (Μ. Ασκητοπούλου, Μετ.). Μεταίχμιο.

Ξενόγλωσσες

Gayler, M. (2020, 9 Απριλίου). Jerskin Fendrix is the product of an artistic curiosity enamoured by the absurd [Interview]. The Line of Best Fit.

<https://www.thelineofbestfit.com/features/interviews/jerskin-fendrix-viscerally-human=debut-winterreise>

“How the Fantastical Worlds of “Poor Thinks” Were Built: Production Designers James Price and Shona Heath Talk Creating Yorgos Lanthimos’s Dreamlike Reality.” Variety, December 14, 2023.

<https://variety.com/2023/artisans/nwes/poor-things-production-design-interview-1235857181/>

LiFO. (2024, 28 Ιουνίου). *Ο Κώστας Μαρτάκης καλεσμένος στο Στούντιο 4*. www.lifo.gr

Price, J., & Heath, S. (2023, December 21). Poor Things Production designers on creating Bella's surreal World. Variety.

<https://variety.com/2023/artisans/news/poor-things-production-design-greek-island-1235853532>

Ramseyer, F., & Tschacher, W. (2011). *Nonverbal synchrony in psychotherapy: Coordinated body movement reflects relationship quality and outcome* [Μη λεκτικός συγχρονισμός στην ψυχοθεραπεία: Η συντονισμένη σωματική κίνηση αντικατοπτρίζει την ποιότητα της σχέσης και τα θεραπευτικά αποτελέσματα]. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 79(3), 284-295.

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21639608/>

Rayan, R. (2024, January 15). Led wall evokes early-cinema effects for *Poor Things*. American Society of Cinematographers.

<https://theasc.com/articles/virtual-world-virtual-effects-poor-things>

Ryan, R. (2023). Interview with Robbie Ryan, Director of Photography for *Poor Things*. ICS Magazine. Retrieved from

<https://www.icsmagazine.com/interview/robbie-ryan-poor-things>

Raya, R. (2023). Poor Things: A surreal world through Bella's eyes. American Cinematographer Magazine. American Society of Cinematographers. Retrieved from

<https://theasc.com/articles/poor-things>

Stacey, N. (2023, December 7). Poor Things prosthetic makeup and hair designer Nadia Stacey on creating Yorgos Lanthimos characters [Interview]. BTL News.

<https://www.btlnews.com/awards/for-your-consideration/poor-things-prosthetic-makeup-hair-designer-nadia-stacey-interview/>

UNESCO, (2024). *Preventing and addressing child sexual abuse and related harms: Global technical guidance* [Πρόληψη και αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και των συναφών βλαβών: Παγκόσμια τεχνική καθοδήγηση] (2nd ed.). UNESCO. unesdoc.unesco.org

UNICEF. (2025). *Τι είναι η γυναικεία γεννητική παραμόρφωση (FGM)*. UNICEF Protection.

<https://www.unicef.org/protection/female-genital-mutilation>

UNICEF. (2025). *Τι είναι ο ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων (FGM)*; Ανάκτηση από <https://www.unicef.org>

Union, VFX. (2023). *Poor Things* – Work. Retrieved from <https://www.unionvfx.com/work/poor-things>

Union VFX. (2023, December 10). *Poor Things*-Case Study. Union Visual Effects. <https://www.unionvfx.com/work/poor-things>

Waddington, H. (2023, December 8). *Poor Things*' costume designer on creating a sexually liberated fashion fantasia. Vogue. <https://www.vogue.com/slideshow/poor-things-costume-designer-holly-waddington-interview>

World Health Organization. (2025). *Γυναικεία γεννητική παραμόρφωση (Female genital mutilation)*. Περιφερειακό Γραφείο Αφρικής (ΠΟΥ) <https://www.who.int/health-topics/female-genital-mutilation>

-